

TRANSFERUL DE TEHNOLOGIE

Autori: **Ciurea Octavian, Muzacantu Ion**

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: Transferul tehnologic este un proces și complex și variat, fiind realizat la diferite etape de finalizare a tehnologiei. Fiind în esență sa comercializare, transferul tehnologic se supune întru totul legilor pieței. În lucrare sunt analizate mai multe modele și mecanisme de transfer tehnologic.

Cuvinte cheie: Transfer tehnologic, concept, model mecanism.

În cadrul schimburilor economice internaționale, un loc important îl ocupa comerțul cu inteligența umană. Elementul esențial în această formă de comerț este transferul sau schimbul de tehnologie.

Transferul de tehnologie constituie expresia ce desemnează în mod generic orice tranzacție asupra tehnologiei considerată în sens larg, vizând transmiterea de către detinătorul de tehnologie către beneficiar a cunoștințelor cu privire la metoda, modul, experiența de producere a unui produs, crearea unei fabrici, uzine etc., împreună cu tehnice aferente, indiferent dacă este brevetată sau nu, pe plan juridic.

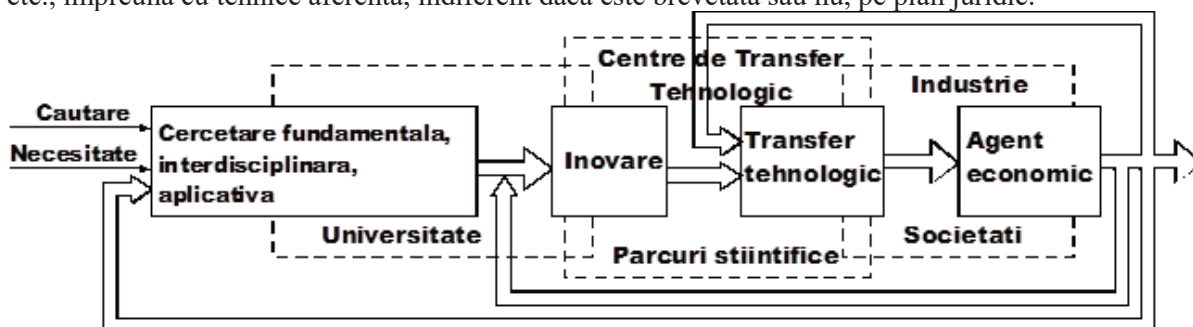

Fig. 1 Conceptul transferului tehnologic.

Modelul clasic al transferului de tehnologie include în sine trei componente (fig. 2):

- Sursa, care posedă tehnologia și este dispusă să transfere;
- Utilizatorul care este dispus de a primi tehnologia;
- Mecanismul de transfer care este creat și utilizat pentru efectuarea transferului.

Modelul sinergic reflectă o serie de activități ale procesului de transfer al tehnologiei (fig. 3). Printre ele se numără: inovarea, adoptarea, adaptarea, diseminarea, implementarea.

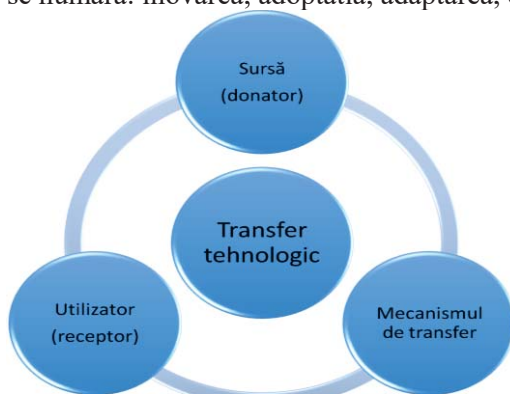

Fig. 2. Elementele sistemului de transfer tehnologic

Fig. 3. Modelul sinergic a procesului de transfer tehnologic

Transferul tehnologic poate fi realizat în două moduri: pe verticală, pe orizontală.

Transferul tehnologic pe verticală se caracterizează prin deplasarea informațiilor asupra tehnologiei de la nivelurile de vârf manageriale la nivelurile inferioare ale unei organizații sau ale unui sistem de organizații. Transferul pe verticală se desfășoară după un „lant de comandă” în fluxul de informații.

Transferul tehnologic pe orizontală are loc prin deplasarea informațiilor asupra tehnologiei între persoane din clase de job-uri similare, din interiorul unei organizații sau între organizații similare.

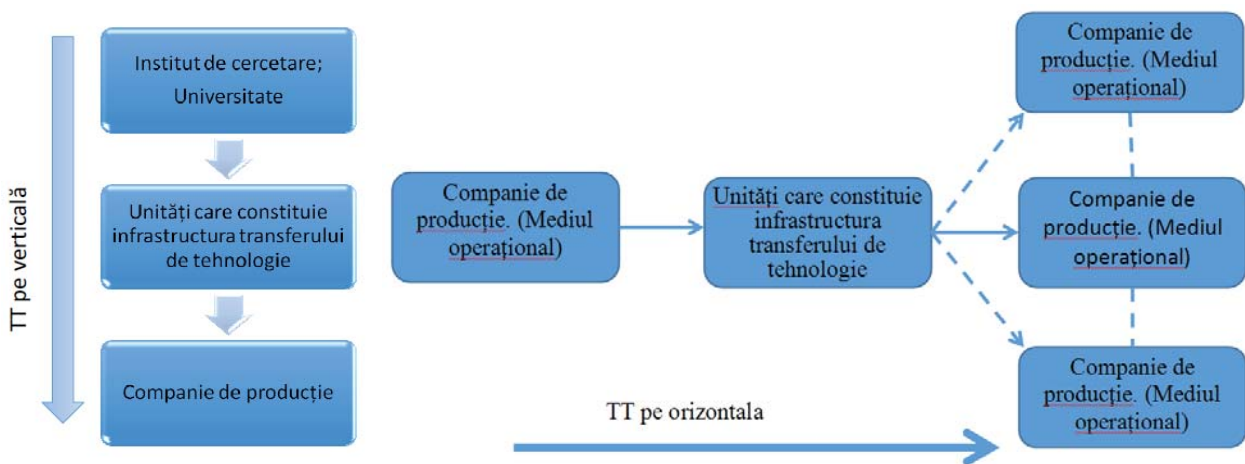

Fig. 4. Transfer de tehnologie: pe verticala si pe orizontala

In functie de natura juridica contractul de transfer de tehnologie prezinta unele forme:

✓ *Contractul de franciza.* Franciza este operațiunea care îmbracă forma unui contract prin care o persoană numită francizor îi acordă unei alte persoane, numită beneficiar sau francizat, dreptul de exploatare a unui ansamblu de drepturi de proprietate industrială sau intelectuală, în scopul de producție sau de comercializare a anumitor tipuri de produse și/sau de servicii. Obținerea unei francize implică plata unei taxe de intrare în sistem precum și a unor redevențe anuale, de regulă sub forma unui procent din cifra de afaceri.

✓ *Contractul de licență.* Contractul încheiat între două părți, prin care una - titular - se angajează să-i cedeze celeilalte - beneficiar - dreptul de a folosi brevete de invenție, procedee tehnice, documentații tehnice, scheme operatorii de producție, metode de exploatare a mașinilor, metode de tratare a produselor, mărci de fabrică, mărci comerciale, mărci de servicii, contra unui pret, în condiții și pe perioade determinate.

✓ *Contractul de know-how.* Prin contractul de know-how se urmărește transmiterea unui ansamblu de cunoștințe de către furnizor, în schimbul plății prețului de către beneficiar. Acesta din urmă nu are obligația de a dezvolta know-how-ul decât dacă în contract se prevede expres acest fapt, însă dacă alege să o facă, atunci îl utilizează sub marca proprie.

✓ *Contractul de engineering.* Prin engineering se înțelege o activitate complexă cuprinzând operațiile cele mai diverse, de la prestațiile de servicii de ordin intelectual – transmiterea de idei, concepții, planuri, schițe etc., executări de lucrări, cuprinzând realizări de instalații și punerea lor în funcțiune – până la furnizări de materiale necesare executării acestor lucrări de construcții, montaje etc.

Concluzii:

- Transferul de tehnologie este un proces complex care permite unui individ, unități de producție, instituții de cercetare etc. să obțină mașini, echipamente, tehnologii etc. în condițiile de respectare a proprietății intelectuale.
- Transferul de tehnologii se realizează cu ajutorul mecanismelor care includ forme și metode specifice. Acesta are un caracter complex descris, în esențial, transferul tehnologic pe orizontală și verticală.

Bibliografie

1. Metode de bună practică și tehnici de transfer tehnologic și inovare pentru IMM. ROCA (Rețeaua Organizațiilor de Consultanță în Afaceri). Disponibil la http://www.mdrl.ro/_documente/phare2003/dezv_afaceri/IMM-uri/manuale/Transfer%20tehnologic/Curs%20Transfer%20Tehnologic.pdf
2. Akperov I. G., Petrașov A. V. Transfer innovațiilor tehnologii: gotovtocti, prepiatctvia, vozmojnocti. OAO Transfer. Inovatii. ISSN: 2071-3010. Nr. 5, 2008, pp. 106 – 112